

БУРКУН БІЛИЙ ОДНОРІЧНИЙ, КУЛЬТУРА ЗРІЗНОМАНІТНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ ТА ШИРОКИМ СПЕКТРОМ ВИКОРИСТАННЯ

Влащук Оксана, аспірант
e-mail: mfedorchyk01@gmail.com
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Буркун білий однорічний (*Melilous albus*) – рослина родини бобових з вегетаційним періодом 120-140 днів, є дуже привабливою культурою для багатопільового використання в жорстких умовах півдня України.

Буркун білий однорічний - це цінна, перспективна культура, яка здатна відігравати значну роль у створенні міцної насінневої та кормової бази для тваринництва, забезпеченні бджільництва нектаром і пилом, окультурюванню малопродатних земель, а також у боротьбі з ерозією ґрунтів.

Буркун білий за хімічним складом не гірший за інші кормові рослини, а по загальній поживності краще люцерни, конюшини, еспарцету, а за вмістом протеїну і фосфору – переважає. Надземна маса буркуну в період бутонізації містить сирого протеїну 18-22% від сухої речовини, вміст сирової клітковини 19-22%.

Буркун досить активно сприяє оздоровленню ґрунту. Для запобігання кореневої гнилі злакових, в першу чергу, ячменю, головним чином, використовують саме буркун. Також зменшується ступінь ураження інших культур нематодою і проволочником. Розкладаючись в ґрунті, залишки стебел і листя буркуну служать живильним середовищем корисним мікроорганізмам, що сприяє зростанню врожайності сільськогосподарських культур.

Буркун як лікарська рослина використовувався з глибокої давнини і широко застосовується у наш час у народній медицині багатьох країн, як відхаркувальний, пом'якшувальний, безпечний засіб.

Листя буркуну використовується як ароматизатор у харчовій промисловості, при переробці риби, у лікерно-горілчаній промисловості, для ароматизованих вин, пива і тютюну, при приготуванні сиру, а сухі квітки і листя вживають як прянощі та додають у супи, салати, компоти.

Стебла придатні для отримання волокна для вірвовок і мішковини. Волокно його довжиною 5-18 мм, відрізняється слабким одеревінням. Вихід волокна складає 6-7% від ваги сухих стебел.

Буркун є чудовим медоносом – з 1 га посіву можна одержати 500-600 кг меду за якістю краще гречаного. На відміну від інших медоносів буркун

виділяє нектар і в суху погоду, тому бджоли працюють на ньому протягом усього дня. Мед з буркуну білого майже безбарвний, іноді набуває ясно-янтарного або зеленуватого відтінку. Аромат його дещо нагадує ваніль. Густина меду середня. Період виділення нектару тривалий, а саме виділення рясне.

Буркун білий використовують для приготування трав'яної муки, в якій міститься: каротину 153-188 мг/кг, протеїну – 16,8-19,2; клітковини - 20,2-22,2; жиру – 2,74-3,08; золи – 7,9-9,12%; в 1 кг – 0,64-0,73 кормових одиниць, а в 1 кормовій одиниці 157-198 г перетравного протеїну .

Отже, буркун білий однорічний - це цінна, перспективна культура, яка здатна відігравати значну роль у створенні міцної насінневої та кормової бази для тваринництва, забезпеченні бджільництва нектаром і пилком, окультурюванню малопродатних земель, а також у боротьбі з ерозією ґрунтів, широко використовується у продовольстві та має цінні лікарські властивості.